

1. **9. března 1925, Brno**
Hlášení policejního agenta policejnímu ředitelství v Brně o večírku Komunistické strany Československa, konaném 7. března 1925 v Dělnickém domě v Brně-Julíánově. Na večírku se loučili členové družstva Interhelpe před svým odjezdem do SSSR. s. 19
2. **25. dubna 1925, Brno**
Rozsudek Zemského trestního soudu v Brně nad Janem Kramářem, dělníkem z Líšně (Brno-Líšeň), za projev pronesený 19. ledna 1925 při loučení s Josefem Šebrlem, odjíždějícím do SSSR. s. 19
3. **12. září 1925, Brno**
Oběžník prezidia Zemské správy politické v Brně o telegramu Ústřední rady ruských odborů, kterým jsou zvány delegace československých pracujících k návštěvě SSSR. Telegram byl otištěn ve večerníku Rudého Práva 2. 9. 1925. s. 21
4. **27. října 1925, Brno**
Oběžník prezidia Zemské správy politické v Brně o delegaci dělnické mládeže do SSSR. s. 21
5. **6. listopadu 1925, Brno**
Zpráva policejního ředitelství v Brně o přípravách Komunistické strany Československa v Brně na oslavu osmého výročí Velké říjnové socialistické revoluce a o policejních opatřeních. s. 22
6. **29. prosince 1925, Jihlava**
Zpráva policejního komisaře Vojtěcha Vaňka z Jihlavy prezidiu Zemské správy politické v Brně o veřejné schůzi Komunistické strany Československa v Jihlavě s přednáškou o zájezdu do Sovětského svazu konané dne 28. prosince 1925. s. 23
7. **25. června 1927, Brno**
Oběžník prezidia Zemské správy politické v Brně o zákazu vyhotovovat cestovní pasy pro členy Federace proletářské tělovýchovy, kteří se chtěli zúčastnit zájezdu do SSSR. s. 26
8. **26. srpna 1927, Brno**
Oběžník prezidia Zemské správy politické v Brně o připravované delegaci komunistické mládeže do SSSR a o sbírce „500 000 haléřů“. s. 26
9. **5. prosince 1927, Brno**
Zpráva policejního ředitele v Brně dr. Kráčmara prezidiu Zemské správy politické v Brně o tom, jak se tři brněnští delegáti dostali bez platného pasu do SSSR na oslavu 10. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. s. 27
10. **17. prosince 1927, Moravský Krumlov**
Protokol sepsaný s Vladimírem Pelikánem, účastníkem rolnické delegace v SSSR. s. 28
11. **11. ledna 1928, Brno**
Zpráva policejního ředitelství v Brně o veřejné schůzi Komunistické strany Československa v Brně s přednáškou o Sovětském svazu. s. 29
12. **13. ledna 1928, Brno**
Zpráva policejního ředitelství v Brně o veřejné schůzi brněnské pobočky Společnosti pro hospodářské a kulturní sblížení s Novým Ruskem. s. 32
13. **28. března 1928, Brno**
Článek Rovnosti o výstavě soudobého ruského plakátu, uspořádané koncem března roku 1928 v Brně v pavilónu Klubu výtvarných umělců Aleš. s. 32
14. **25. května 1928, Brno**
Oznámení JUDr. Karla Pištěláka, advokáta v Brně, policejnímu ředitelství v Brně o svolání veřejné schůze brněnské odbočky Společnosti pro hospodářské a kulturní sblížení s Novým Ruskem. s. 33
15. **16. ledna 1929, Praha**
Oznámení Společnosti pro hospodářské a kulturní sblížení s Novým Ruskem v Praze o ustavení odbočky v Brně. s. 34
16. **14. února 1929, Praha**
Stanovy Společnosti pro hospodářské a kulturní sblížení s Novým Ruskem, odbočka Brno, schválené ministerstvem vnitra. s. 34
17. **18. února 1929, Brno**
Důvěrný oběžník prezidia Zemského úřadu v Brně o pozorném sledování cest komunistů do SSSR a ukládání jim nejpřísnějších trestů za cesty ilegální. s. 37
18. **29. května 1929, Brno**
Dr. Bedřich Václavek, spisovatel, a dr. Rudolf Dominik, univerzitní profesor, oznamují policejnímu ředitelství v Brně, že Společnost pro hospodářské a kulturní sblížení s Novým Ruskem, odbočka v Brně, bude konat ustavující valnou hromadu. s. 38
19. **6. listopadu 1929, Brno**
Opatření policejního ředitelství v Brně ke 12. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. s. 38

20. **12. prosince 1930, Brno**
Zpráva policejního ředitelství prezidia Zemského úřadu v Brně o protestu brněnských levicových intelektuálů proti zákazu Svazu přátel SSSR v Československu. s. 40
21. **28. března 1931, Brno**
Hlášení policejního ředitelství prezidia Zemského úřadu v Brně o přednášce Společnosti pro hospodářské a kulturní styky s Novým Ruskem, která se týkala prvního zájezdu československých učitelů do SSSR. s. 42
22. **září 1931, Brno**
Ústřední organizační oběžník č. I/I, vydávaný pro skupiny Svazu přátel SSSR v Československu. s. 44
23. **30. listopadu 1931, Brno**
Zpráva policejního ředitelství prezidia Zemského úřadu v Brně o výstavce sovětských fotografií a plakátů v Brně, kterou uspořádal ve dnech 28. listopadu až 19. prosince 1931 Svaz přátel SSSR v Československu se sídlem v Praze. s. 48
24. **27. ledna 1932, Jihlava**
Zpráva policejního komisařství v Jihlavě prezidia Zemského úřadu v Brně o přípravě k oficiálnímu založení skupiny Svazu přátel SSSR v Jihlavě. s. 50
25. **12. února 1932, Brno**
Oběžník prezidia Zemského úřadu v Brně okresním hejtmanům a přednostům policejních úřadů v zemi Moravskoslezské o přípravě delegace žen do SSSR a o organizačních záležitostech Svazu přátel SSSR. s. 50
26. **17. února 1932, Brno**
Zpráva policejního ředitelství prezidia Zemského úřadu v Brně o ilegální činnosti Svazu přátel SSSR v Brně. s. 51
27. **15. dubna 1932, Brno**
Zpráva policejního ředitelství o přednášce dánského spisovatele Martina Andersena Nexø z dojmů cesty po SSSR pořádané 14. dubna 1932 Levou frontou v Brně. s. 51
28. **(říjen 1932)**
Provlání československých kulturních představitelů a členů výboru Společnosti pro hospodářské a kulturní sblížení se SSSR k 15. výročí VŘSR. s. 53
29. **16. listopadu 1932, Brno**
Zpráva policejního ředitelství prezidia Zemského úřadu o veřejné schůzi Společnosti pro hospodářské a kulturní sblížení se SSSR uspořádané k 15. výročí. s. 54
30. **29. března 1933, Brno**
Zpráva policejního ředitelství prezidia Zemského úřadu v Brně o přednášce z cest po SSSR, kterou pronesla 22. března 1933 Marie Pujmanová. s. 55
31. **29. září 1934, Brno**
Zpráva policejního ředitelství v Brně o veřejné schůzi pokrokové strany v Brně o významu vstupu SSSR do Společnosti národů a o sovětské mírové politice, uspořádané 25. září 1934. Na schůzi byla přijata rezoluce obsahující pozdravy SSSR a jeho mírové politice a výzva ke vstupu do Svazu přátel SSSR. s. 59
32. **24. října 1934, Brno**
Zpráva policejního ředitelství prezidia Zemského úřadu v Brně o veřejné přednášce, uspořádané 23. října 1934 klubem pro moderní umění a vědu Ars, o sovětském divadle. s. 62
33. **5. listopadu 1934, Vyškov**
Zpráva okresního úřadu ve Vyškově prezidia Zemského úřadu v Brně o konání veřejné přednášky přípravného výboru Svazu přátel SSSR v Rousínovci 4. listopadu 1934 o Velké říjnové socialistické revoluci. s. 64
34. **1. prosince 1934, Brno**
Zpráva policejního ředitelství o konání veřejné schůze Svazu přátel SSSR v Československu z Prahy v Brně-Julíánově 30. listopadu 1934 o politice SSSR, na níž promluvil dr. Bohumír Šmeral. s. 65
35. **7. prosince 1934, Brno**
Zpráva policejního ředitelství o slavnostní schůzi Společnosti pro hospodářské a kulturní sblížení se SSSR 6. prosince 1934. s. 66
36. **25. března 1935, Boskovice**
Zpráva okresního úřadu Boskovice prezidia Zemského úřadu v Brně o průběhu přednášky Svazu přátel SSSR v Blansku 24. března 1935 o výstavbě a mírové politice SSSR. s. 68
37. **27. října 1935, Znojmo**
Zpráva policejního úřadu ve Znojmě o ustavující valné hromadě odbočky Svazu přátel SSSR konané 26. října 1935. s. 70

- 38. 31. prosince 1935, Uherské Hradiště**
Zpráva okresního úřadu v Uherském Hradišti Zemskému úřadu, oddělení bezpečnosti, v Brně o demonstračních projevech sympatií v místním kině při promítání sovětského filmu Čapajev.
s. 71
- 39. 3. ledna 1936, Praha**
Informace ministerstva vnitra zemským úřadům v ČSR, v níž je obsažen výnos ministerstva spravedlnosti o částečném upuštění od stíhání projevů sympatií k Sovětskému svazu.
s. 72
- 40. 28. prosince 1936, Brno**
Pozvání vyslance SSSR Sergeje Sergejeviče Alexandrovského ředitelem Zemského divadla v Brně Václavem Jiříkovským k premiéře opery I. I. Dzeržinského Tichý Don.
s. 73
- 41. 19. ledna 1937, Praha**
Dopis vyslance S. S. Alexandrovského ředitelství Zemského divadla v Brně, v němž oznamuje přijetí účasti na premiéře Dzeržinského opery Tichý Don.
s. 73
- 42. 27. ledna–1. února 1937, Brno, Praha**
Záznam telefonátů Zemského úřadu v Brně prezídiu ministerstva vnitra v Praze a prezídiu policejního ředitelství v Brně o přípravě opery I. I. Dzeržinského Tichý Don v Zemském divadle v Brně v souvislosti s návštěvou sovětského vyslance S. S. Alexandrovského.
s. 74
- 43. 19. února 1937, Brno**
Stanovy spolku Svaz přátel SSSR v Československu, odbočky Brno – Vranovská, schválené Zemským úřadem v Brně.
s. 74
- 44. 17. srpna 1937, Brno**
Informace zemského úřadu okresním hejtmánům v zemi Moravskoslezské, starostům měst Brna a Olomouce a přednostům policejních úřadů i policejních expozitur o hlavních akcích Svazu přátel SSSR k 20. výročí SSSR.
s. 77
- 45. 1. října 1937, Kroměříž**
Žádost místního akčního výboru pro oslavy 20. výročí Říjnové revoluce SSSR okresnímu hejtmánovi v Kroměříži o povolení oslav.
s. 78
- 46. 11. října 1937, Praha**
Pozvání Celostátního výboru pro oslavy 20. výročí SSSR Městské radě v Hodoníně se žádostí o účast na ústředním projevu k 20. výročí SSSR v Praze.
s. 79
- 47. 27. října 1937, Praha**
Pokyn ministerstva vnitra prezídiu Zemského úřadu v Brně o konání oslav 20. výročí SSSR.
s. 79
- 48. 15. listopadu 1937, Jihlava**
Zpráva státního policejního úřadu v Jihlavě prezídiu ministerstva vnitra o konání akademie k 20. výročí SSSR uspořádané 13. listopadu 1937 místní odbočkou Svazu přátel SSSR v Československu.
s. 80
- 49. 20. prosince 1937, Kyjov**
Zpráva okresního úřadu v Kyjově o konání veřejné přednášky odbočky Svazu přátel SSSR v Šardicích dne 19. prosince 1937 o československo-sovětském spojení.
s. 81
- 50. 1. března 1938, Brno**
Zpráva policejního ředitelství Zemskému úřadu, skupině bezpečnosti, v Brně o členské schůzi místní odbočky Svazu přátel SSSR v Brně-Juliánově, konané 24. února 1938, která jednala o významu Rudé armády pro bezpečnost Československa.
s. 84
- 51. 18. března 1938, Brno-Juliánov**
Zpráva policejního ředitelství Zemskému úřadu, skupině bezpečnosti, v Brně o valné hromadě místní odbočky v Brně-Juliánově 17. března 1938 o významu přátelství se SSSR, o zintenzívnění činnosti svazu a o volbě nových funkcionářů.
s. 85
- 52. 1. dubna 1938, Brno**
Zpráva policejního ředitelství Zemskému úřadu, skupině bezpečnosti, v Brně o konání valné hromady místní odbočky Svazu přátel SSSR Brno C 30. března 1938.
s. 87
- 53. 30. června 1938, Brno**
Zpráva policejního ředitelství Zemskému úřadu, skupině bezpečnosti, v Brně o veřejných přednáškách Svazu přátel SSSR v Československu se sídlem v Brně o poměrech v SSSR.
s. 88
- 54. 17. července 1938, Brno**
Zpráva policejního ředitelství Zemskému úřadu, skupině bezpečnosti, v Brně o konání veřejné schůze obvodní odbočky Svazu přátel SSSR v Brně 15. července 1938.
s. 89

55. **17. března 1939, Brno**
Výnos Zemského úřadu v Brně všem okresním úřadům, policejním ředitelstvím a státním policejním úřadům v zemi Moravskoslezské o zastavení činnosti odboček Svazu přátel SSSR v Československu.
s. 93
56. **18. března 1939, Brno**
Výměr policejního ředitelství místopředsedovi odbočky Společnosti pro hospodářské a kulturní sblížení s Novým Ruskem v Brně prof. dr. Bohuslavu Havránkovi o zastavení činnosti spolku.
s. 93
57. **30. března 1939, Brno**
Výnos zemského úřadu policejního ředitelství v Brně o úředním rozpuštění odboček Svazu přátel SSSR v Československu.
s. 94
58. **7. července 1939, Kroměříž**
Zpráva policejního úřadu města Kroměříže o protinacistických a prosovětských nápisech nakreslených na různých objektech v Kroměříži z 6. července 1939.
s. 94
59. **1942, srpen**
Článek ilegálních Hlasů z podzemí o současné vnitropolitické situaci v létě 1942 a o úloze Sovětského svazu, který rozhodne vítězně boj proti německému fašismu.
s. 94
60. **1942, listopad**
Jubilejní článek ilegální Moravské rovnosti k 25. výročí Velké říjnové socialistické revoluce.
s. 96
61. **1944, leden**
Úvodník ilegální Moravské rovnosti k nadcházejícímu konci nacistické okupace.
s. 97
62. **10. prosince 1944, Lipůvka, Unín**
Zpráva německého okresního hejtmana v Brně z 11. prosince 1944 úřadu zemského prezidenta – správě z příkazu Říše – v Brně o skupině českých, sovětských a slovenských partyzánů v Lipůvce a přepadení četnické stanice v Uníně.
s. 98
63. **3. ledna 1945, Boskovice**
Opis fonogramu pobočky protektorátní kriminální policie v Boskovicích Ředitelství protektorátní kriminální policie v Brně o přesunu sovětských partyzánů.
s. 99
64. **18. ledna 1945, Brno**
Dálnopisné hlášení zemského četnického velitelství o dopisu majora Murzina a kapitána Štěpanova velitelství SS setniny v Hošťálkově u Vsetína.
s. 100
65. **24. září 1945, Brno**
Úřední zpráva ČTK o manifestačním projevu Svazu přátel SSSR v Brně konaném v neděli 23. září 1945 v Brně.
s. 101
66. **5. listopadu 1945, Brno**
Zpráva Rovnosti o zahájení oslav 28. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, konaných Svazem přátel SSSR v Brně ve dnech 4.–7. listopadu 1945.
s. 101
67. **8. listopadu 1945, Brno**
Zpráva Rovnosti o vyvrcholení oslav 28. výročí Velké říjnové socialistické revoluce v Brně ve středu 7. listopadu 1945, kde promluvil náměstek předsedy vlády Klement Gottwald.
s. 102
68. **13. června 1947, Brno**
Zpráva Rovnosti o veřejném projevu členů odborářské delegace ve čtvrtek 12. června 1947, organizovaném Krajskou odborovou radou a Svazem přátel SSSR v Brně.
s. 109
69. **leden 1948, Praha**
Svolání manifestačního sjezdu československo-sovětského přátelství na 22. února 1948.
s. 109
70. **14. února 1948, Brno**
Komentář Rovnosti k připravovanému manifestačnímu sjezdu československo-sovětského přátelství v Praze.
s. 110
71. **23. února 1948, Praha**
Zpráva o průběhu manifestačního sjezdu Svazu československo-sovětského přátelství v Praze 22. února 1948, na němž promluvil Klement Gottwald.
s. 111

Seznam vzpomínek

František Jedlička Budoval jsem Interhelpo	s. 121
Oldřich Macháček Počátky Svazu přátel SSSR v Brně	s. 122
Helena Žabinská, Alois Máchala Bojovali jsme za pravdu o SSSR	s. 123
Alois Zbořil Přednášky, které nesměly být prosloveny ve Zlíně	s. 124
Vladimír Matula Vznik a vývoj Svazu přátel SSSR v době obnovení činnosti až do okupace	s. 126

Obsah

ÚVOD	7
DOKUMENTY	17
SEZNAM DOKUMENTŮ	113
VZPOMÍNKY	119
SEZNAM VZPOMÍNEK	130
JMENNÝ REJSTŘÍK	131
MÍSTNÍ REJSTŘÍK	135
SEZNAM FOTODOKUMENTŮ	137
OBRAZOVÉ PŘÍLOHY	139